

Колісніченко Л. А., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Тимченко А. П., к.ю.н., доцент

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АЕРОПОРТОВИХ ЗБОРІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОБОТИ АВІАПЕРЕВЕЗЕНЬ

За аеропортове обслуговування повітряних суден (далі – ПС) і пасажирів, пов'язане із забезпеченням посадки-зльоту ПС, обслуговування пасажирів в аеровокзалі, наднормативної стоянки ПС, авіаційної безпеки, стягуються аеропортові збори [1].

Відповідно до Статті 15, Конвенції про міжнародну цивільну авіацію 1944 р., кожен аеропорт у Договірній державі, відкритий для громадського користування її національними повітряними суднами, відкритий також, з урахуванням положень Статті 68, на однакових умовах для повітряних суден усіх інших Договірних держав. Будь-які збори, що можуть стягуватися або дозволені для стягування Договірною державою за користування такими аеропортами та аеронавігаційними засобами повітряними суднами будь-якої іншої Договірної держави, не перевищують зборів, які стягувалися б зі своїх національних повітряних суден того самого класу, зайнятих в аналогічних сполученнях [2, с. 8].

Згідно наказу Мінтрансзв'язку України на державному підприємстві «Міжнародний аеропорт «Бориспіль» встановлені такі види аеропортових зборів: збір за посадку-зліт ПС (установлюється за кожну тонну максимальної злітної маси (далі – МЗМ) ПС, указаної у посвідченні про придатність його до виконання польотів: для міжнародних сполучень (далі МС) – 10,50 дол. США; для внутрішніх сполучень (далі ВС) – 1,05 дол. США); збір за обслуговування пасажирів в аеровокзалі (встановлюється за одного відправленого пасажирів: для МС – від 8,50 до 13,00 дол. США; для ВС - 2,50 дол. США); збір за забезпечення авіаційної безпеки (установлюється за кожного відправленого пасажирів: для МС - 4,00 дол. США; для ВС - 1,50 дол. США); збір за забезпечення авіаційної безпеки вантажного ПС (установлюється за кожну тонну МЗМ відправленого ПС: для МС - 3,80 дол. США; для ВС – 1,40 дол. США); збір за наднормативну стоянку ПС (установлюється за кожну годину наднормативної стоянки та кожну тонну МЗМ ПС незалежно від виду сполучень – 0,41 дол. США; нормативний (без сплати збору) час стоянки пасажирського ПС становить 3 години; нормативний (без сплати

збору) час стоянки вантажного ПС визначається відповідно до МЗМ, відповідно до ваги ПС від 3 до 12 годин) [1].

Збір за наднормативну стоянку не стягується, якщо затримка авіарейсу сталася з вини працівників аеропорту; при виконанні рейсів під літерою «А», які виконує державне авіаційне підприємство «Україна», а також за стоянку ПС, на розміщення (базування) яких з аеропортом укладена відповідна угода на визначений термін.

Від сплати збору за обслуговування пасажирів в аеровокзалі і збору за забезпечення авіаційної безпеки звільняються:

- 1) пасажири рейсів, що виконуються виключно для перевезення королівських осіб, глав держав і урядів;
- 2) особи, які звільняються від оплати за перевезення авіаційним транспортом відповідно до законодавства України;
- 3) пасажири гуманітарних рейсів, статус яких визначається відповідною Комісією з питань гуманітарної допомоги при Кабінеті Міністрів України;
- 4) транзитні пасажири;
- 5) пасажири із сервісними квитками;
- 6) діти до двох років;
- 7) пасажири рейсів з метою пошуку, рятування, санітарних рейсів, які виконуються за завданням компетентних органів;
- 8) пасажири рейсів під літерою «А», які виконує державне авіаційне підприємство «Україна» [1].

У Статті 80, пункті 6, Повітряного кодексу України зазначено, що у разі наявності заборгованості з оплати послуг з аеропортового обслуговування або з відшкодування завданих аеропорту збитків експлуатант аеропорту (аеродрому) має право не обслуговувати повітряне судно до погашення такої заборгованості після закінчення триденного строку з дня отримання користувачем-боржником відповідного попередження в письмовому вигляді, а також за відсутності обґрунтованих підстав для продовження строків сплати боргу [3].

Розмір плати за надання послуг із забезпечення зльоту-посадки повітряних суден, обслуговування пасажирів в аеровокзалі, забезпечення авіаційної безпеки, забезпечення наднормативної стоянки (аеропортові збори) та за інші послуги, що надаються аеропортом (аеродромом) користувачам, встановлюється відповідно до законодавства України. Порядок розрахунку плати за аеропортове обслуговування та інші послуги, що надаються в аеропортах (на аеродромах), порядок оплати та звільнення від неї визначаються відповідно до законодавства України та стандартів і рекомендованої практики Міжнародної організації цивільної авіації [3].

Підводячи підсумок вище викладеному, необхідно відмітити, що аеропортові збори створені для регулювання роботи авіаперевезень, як внутрішніх так і зовнішніх сполучень. Вони є чітко встановленими і закріпленими правовими актами (Конвенцією про міжнародну цивільну авіацію 1944 р., Повітряним кодексом України (від 19 травня 2011 р.), а також наказами «Про встановлення аеропортових зборів за обслуговування повітряних суден і пасажирів»). Наразі виникла проблема через нерегульованість питання збору за наднормативну стоянку для авіакомпаній, що розміщуються на постійній основі (базуються) в аеропортах України. Подальший розвиток системи забезпечення послуг, які надають аеропортові збори сприятиме покращенню авіаперевезень.

Література

1. Про встановлення аеропортових зборів за обслуговування повітряних суден і пасажирів у державному підприємстві «Міжнародний аеропорт «Бориспіль»: Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 26 березня 2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0349-08>
2. Convention on International Civil Aviation, 7 December 1944, 15 UNTS 295; ICAO Doc. 7300/8 – Ninth Edition. – 2006. – 51 с.
3. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 80-81.

УДК 629.7(100)(043.2)

Концева М. Д., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Головка С. Г., к.і.н., доцент

МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР УКРАЇНСЬКОГО КОСМОСУ

У другій половині ХХ ст. людство вийшло в космічний простір з метою знайти там відповідь на такі принципові питання, як будова і еволюція Всесвіту, утворення Сонячної системи, походження та шляхи розвитку життя. Від припущень про природу планет і будову космосу дослідники перейшли до всебічного і безпосереднього вивчення небесних тіл та міжпланетного простору за допомогою ракетно-космічної техніки. Першим українцем, котрий побачив з космосу планету Земля, був Павло Попович, уродженець містечка Узин на Київщині.